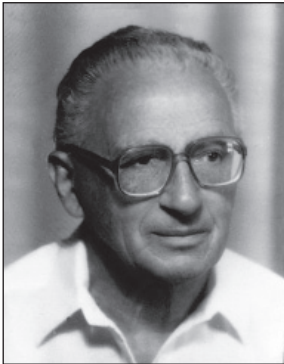


## PROF. DR. SC. LJUBOMIR KRALJEVIĆ (1915. – 2008.)



U desetom desetljeću svoga plodnog života napustio nas je u Splitu 5. veljače 2008. nestor naše kirurgije prof. emeritus Ljubomir (Miro) Kraljević. Rođen je 24. rujna 1915 u Pakracu, gdje mu je otac dr. Aleard König-Kraljević tada bio liječnik. Osnovnu školu i Klasičnu gimnaziju pohađao je u Splitu, a studij medicine završio je 1940. u Zagrebu. Od 1941. do 1943. specijalizirao je kirurgiju u splitskoj bolnici. Padom Italije priključuje se NOV-u na raznim dužnostima u partizanskom sanitetu.

Po završetku rata u Ljubljani obavlja dužnost pomoćnika načelnika saniteta IV. armije za medicinsku evakuaciju. Godine 1947. u Vojnoj bolnici u Ljubljani nastavlja prekinutu specijalizaciju te 1952. polaže specijalistički ispit u Vojnomedicinskoj akademiji u Beogradu. Ondje ostaje raditi na grudnom odjelu te kao načelnik Odsjeka za eksperimentalnu kirurgiju. Godine 1958. postavljen je glavnog kirurga Ratne mornarice i načelnika Kirurškog odjela Vojno-mornaričke bolnice u Splitu, gdje je u činu pukovnika umirovljen krajem 1980. godine.

God. 1960. postao je docent na Vojnomedicinskoj akademiji, na kojoj je 1966. izabran za izvanrednog, a 1976. za redovnog profesora kirurgije. Iste je godine izabran za naslovnog redovnog profesora zagrebačkoga Medicinskog fakulteta. Još 1962. postao je honorarni profesor Više stomatološke škole u Splitu. Bio je nastavnik na više poslijediplomskih studija Medicinskog studija u Splitu. Postigavši 1974. doktorat znanosti, deset godina poslije potvrđen je u zvanje znanstvenog savjetnika. Godine 2001. Sveučilište u Splitu dodijelilo mu je počasno zvanje i titulu "profesor emeritus".

Usavršavao se u SAD-u i Velikoj Britaniji. Specijalno se bavio eksperimentalnom kirurgijom, napose transplantacijskom kirurgijom, balistikom strijelnih rana i implantacijom aloplastičnih kirurških mrežica. Vodio je neprestanu borbu za socijalna i ekonomska prava kirurga, veliku je pozornost posvećivao zanemarenoj medicinskoj etici. Dao je znatan doprinos znanstvenoistraživačkom, stručnokliničkom i organizacijskom

radu kirurgije u nas te pedagoškom radu sa studentima. Zaslužan je za osnivanje Medicinskog studija u Splitu. Objavio je oko 280 znanstvenih i stručnih radova te drugih priloga (od kojih je jedna četvrtina povijesno-medicinskog značenja) kao i više knjiga.

Bio je dopredsjednik Zbora liječnika Hrvatske, predsjednik podružnice Zbora u Splitu, predsjednik (1983.–1991.) i potom dopredsjednik Županijske lige protiv raka u Splitu, voditelj Odbora za očuvanje i unaprjeđenje medicinske tradicije Akademije medicinskih znanosti Hrvatske. Bio je začasni član Hrvatskoga liječničkog zbora (od 1974.) i Akademije medicinskih znanosti Hrvatske (od 1988.). te član Njujorške akademije znanosti.

Dobitnik je Nagrade grada Splita za zdravstvo (1966.), grada Splita za životno djelo (1977.), povelje *Human Rights in Medicine* (1984.), nagrade za životno djelo "Dr. Marija Schlesinger" (1985.), a 1998. Udruženje kirurga Hrvatske dodijelilo mu je nagradu "Zlatni skalpel".

U mladosti je bio aktivan športaš, a vrhunac svoje športske karijere doživio je 1932. kada je osmerac veslačkog kluba *Gusar*, kojem je bio kormilar, osvojio zlatnu medalju na Europskome veslačkom prvenstvu u Beogradu.

Još kao aktivan kirurg počeo se baviti i poviješću medicine te je napisao ili uredio nekoliko povijesno-medicinskih knjiga kao *Doprinos povijesti vojno-pomorskog saniteta u Splitu*, *Razvoj medicinskog studija u Dalmaciji*, *Stoljeća zdravstva u Splitu*, *Liga za borbu protiv raka u Splitu*. Organizirao je tri simpozija o zaslužnim splitskim liječnicima (tiskana su prva dva zbornika 1995. i 1999., a za treći se svojski, ali na žalost uzaludno trudio da se objavi) te znanstvene skupove *Povijest zdravstva u Dalmaciji* (1987.), *Povijest liječničkih udruženja u Dalmaciji* (1987) i *Značenje i uloga Trećeg sveslavenskog kongresa u Splitu god. 1930.* (1990) kao i simpozije o životu i djelu Andrije Štampara (1988.) i Bože Peričića (1989.). Zajedno s prof. Mirom Juretićem postavio je nekoliko povijesno-medicinskih izložaba. Bio je član savjeta časopisa *Acta medico-historica Adriatica*.

Nedavnim odlaskom prim. Stjepana Sirovice, prim. Gustava Piaseka i sada prof. Mire Kraljevića, naša mala povijesno-medicinska kolonija gubi svoju "kremu" i trebat će dosta vremena da se od tih gubitaka oporavi, jer su oni – psihijatar, specijalist medicine rada i kirurg upravo zato što nisu bili profesionalni medikohistoričari, radili na tom području svim srcem i dušom, ostavivši neizbrisiv trag u hrvatskoj medicinskoj povijesnici.

Prim. dr. Vladimir Dugački